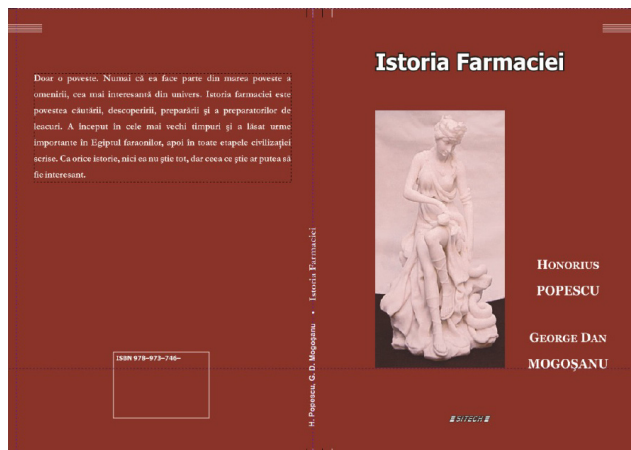

ISTORIA FARMACIEI

Honorius Popescu, George Dan Mogoșanu

Editura Sitech, Craiova, 2010, 170 x 240 mm, 277 pagini
ISBN 978-606-11-0667-7

Farmacia a luat naștere în interiorul medicinei, iar după un timp s-a desprins și s-a individualizat, ca o specializare. Citim în introducerea cărții: „Întâiul farmacist din istorie a fost unul dintre vindecători, căruia confrății i-au încredințat prepararea remediilor, pentru că aveau prea mult de lucru, pentru că el era disciplinat, avea răbdare, îndemânare și meticulozitate.”

Cărțile de istoria farmaciei scrise de farmaciști – ca aceasta – sunt oarecum rarități, deoarece, ca disciplină de sine stătătoare, istoria farmaciei a fost promovată de medici și a prins contur abia la începutul secolului al XX-lea.

Urmând firul istoriei, autorii se referă la caracteristicile social-culturale ale evoluției civilizației în Egiptul Antic, Mesopotamia, India, China, Grecia, Imperiul Roman, Evul Mediu etc. În același timp, reliefează ansamblul medicină-medicament, din care particularizează starea și evoluția farmaciei ca știință și profesie, din etapă în etapă.

Un criteriu de originalitate al acestei scrieri îl constituie faptul că atrage atenția asupra mai multor date și evenimente care, fie au fost trecute cu vederea, fie nu au fost evaluate corect până acum.

Unele sunt deosebit de importante, ca acela al farmaciei publice din Pompei, regăsită sub lava erupției Vezuviului din anul 79. Uimitoarea officină de acum 2000 de ani nu este evaluată corespunzător și încă se mai consideră că prima farmacie din lume a fost în Bagdad, în anul 754. Un alt caz este al universității Capitolium, înființată cu șase secole înaintea celor din Occident, pe

vremea recuperării operelor antice în *Codex Theodosianus* și *Codex Constantinopolitanus*. Tot așa a fost uitat farmacistul francez Denis Dodart (1634-1707), care a introdus tehnica microscopiei în învățământul și cercetările de farmacie etc.

Alte date conferă lecturii o notă mai puțin gravă, dar la fel de interesantă. Astfel sunt observațiile privind denumirile antice date farmacistului: *urmaș* în egipteană, *yi-shen* în chineză, apoi primii farmaciști femei în Mesopotamia, legendara Hygeea care dă cel dintâi nume propriu unei farmacistice, deși doar în mitologie, istorii cu medicamente secrete: Oțetul celor patru hoți, *Eau de la Reine de Hongrie*, *Eau de Cologne*, Coca-cola și altele.

Originale sunt și constatările că – sub aspect farmaceutic – secolul al XIX-lea se caracterizează prin fabricile de galenice, iar secolul al XX-lea prin industria de specialități.

Deosebit de celelalte este capitolul intitulat „Repere pentru istoria farmaciei în România”. Redat în texte scurte cu subtitluri incitante, deapănă cu meșteșug firul pe care timpul a înșirat multe evenimente și aspecte importante. Arată cum toate evenimentele istorice din spațiul românesc s-au petrecut sub destinul poziției central-europene a teritoriului și al culturii creștine. Prezintă apoi cele dintâi cunoștințe despre medicament, asistența sacerdotală în case de oaspeți și bolnițe, primii farmaciști și cele dintâi farmacii, avansul de două secole al Transilvaniei etc.

Stilul scrierii este concis și viu. O inovație a autorilor – care dă o notă deosebită lucrării – este prezentarea, imediat după titlul fiecărui capitol, a unei casete cu cele mai importante evenimente care particularizează epoca respectivă, trezind astfel curiozitatea cititorului.

Selecția atentă a datelor științifice și asocierea informațiilor de farmacie cu alese elemente de cultură generală fac lectura ușoară și captivantă.

În partea intitulată Anexe, autorii reproduc câteva din lucrările de istoria farmaciei pe care le-au prezentat la simpozioane, conferințe, congrese naționale și internaționale.

Cartea este o reușită tipografică și prezintă numeroase ilustrații în culori, adecvate textului.

Constantin Polinicencu